

Da nije očekivao neposredno paruzije, pokazuje Pavao jasno u II. Sol., gdje govori u II. gl., da se moraju ispuniti još neke činjenice prije dolaska Gospodinova.

Dr. Franjo Zagoda

I. Duperray: Le Christ dans la vie chretienne d'après saint Paul. Troisième Edition Lyon. Libraire du sacré coeur 1922.

Solidna doktorska disertacija, koju smo recenzirali u »Bogoslovskoj Smotri« 1923. p. 244., doživjela je već treće izdanje. Dokaz, kako je pisac umio zadovoljiti duševnoj potrebi inteligentnog laikata.

Iz predgovora, što ga je napisao Mgr. Lavaleé, rektor katoličkog sveučilišta u Lionu, saznajemo, da je pisac boravio na fronti, bio zarobljen i boravio u ropstvu u Njemačkoj. Te godine nisu bile izgubljene. Iskustvo i boli su još više razjasnile temu, koju je započeo još prije rata.

Ponovno preporučujemo.

Dr. Franjo Zagoda

Michael Wittmann: Ethik. (Kösel-Pustet 1923.) Toliko opravdano hvaljena kolekcija »Philosophische Handbibliothek« iza dosada izašlih 6. svezaka donosi novi, zadržajno veoma bogati 7. svezak, Wittmannovu etiku. Ona je nastavak i nadopuna prijašnjega njegovog djela »Grundfragen der Ethik« (1909.). S historijske je strane prethodila autorova monografija »Ethik des Aristoteles« (Regensburg 1920.), pa i najnoviji prinos historiji moderne etike »Scheler kao etičar« (Düsseldorf 1923.).

Na širokoj historijskoj bazi osvijetljene su sve pojave i etički problemi tako, da je sa ovom historijsko-kritičkom metodom povezana i

analitičko-induktivna. Otkrivajući činjenice u etičkoj svijesti pisac ih raščlanjuje i svodi na njihove postavke, a u rješavanju problema iscrpivo donosi razne filoz. nazore. Djelo je sistematski potpuno dotjerano na današnju kritičku visinu.

Z.

Einführung in die moderne Religionspsychologie — von D. Dr. Georg Wunderle. (Verlag Josef Kösel u. Friedrich Pustet K. — G. Kempten.)

U posljednja dva tri decenija silno se razvilo zanimanje za religijsku psihologiju zato, što su mnogi moderni psiholozi i pedagozi počeli posmatrati religiju gotovo isključivo sa psihološkoga gledišta — bilo idealističko-subjektivistički — bilo materijalističko-senzualistički. Toga radi je i religijska psihologija postala ozloglašena u katoličkim krugovima, tako teološkim kako i filozofsko-pedagoškim, a to i s pravom, budući da su ti lajički istraživači na području religijske psihologije mnogo toga u religijskome duševnome životu sasvijem krivo prikazali i istumačili, jer su se bavili stvarima, koje može da dobro razumije tek izobraženi teolog (ili bar u vjerskim stvarima dobro izobraženi vjernik).

Da se spriječi štetno djelovanje takvoga krivoga shvatanja religijskoga života, počese i u katoličkim krugovima stručnjaci na filozofsko-psihološkome području baviti se religijskom psihologijom i izdavati svoje radove sa toga područja. Takvo je djelo i gore navedena knjiga, koja se osobito odlikuje svojom jasnoćom, stvarnom kritičnošću i dostatnom kratkoćom tako, te može svakoga teologa, filozofa i apologetu pouzdano i dovoljno orijentirati

na području moderne religijske psihologije.

Možda je autor toga djelca i preoštari u prosudivanju objektivne vrijednosti eksperimentalnih metoda još sasvim mlade moderne religijske psihologije, ali to će svaki izobrazeni kat. čitač i razumjeti, jer zna, kako se pretjeravalo u protivničkome taboru baš u stvarima religijske psihologije. Zato se pisac ovih redaka potpuno slaže s kritikarom ovoga Wunderleova djelca Aloisom Magerom, koji u »Literarischer Handweiser« (Herder, Freiburg i. Br.) 1923. Nro. 9. pg. 561. i sl. veli ovo: »Mit Recht warnt der Verfasser vor der Allmacht des Experiments. Wir wünschen dem Büchlein weiteste Beachtung und Verbreitung«.

Wanderungen durch das gesunde und kranke Seelenleben bei Kindern und Erwachsenen von Dr. med. Rhaban Liertz, leitender Arzt des Sanatoriums Villa Hildegard, Bad Hamburg v. d. Höhe. 1923. Verlag Josef Kösel u. Friedrich Pustet, K. — G. München.

Ovo je djelce zapravo niz predavanja, što ih je autor držao u »tečaju za psihopatologiju i nauku o neurozama s osobitim obzirom na dušobrižništvo u najširem značenju«, pa u znanstveno-pastoralnim udruženjima i katoličkim školskim organizacijama u raznim njemačkim gradovima, pa je prema toj svrsi i sav materijal u tome djelcu, koji radi o zdravome i bolesnome duševnome životu, tako obraden, da bude podesan za lektiru svećenicima, učiteljima, uopće neliječnicima.

Sadržaj mu je ovaj: Psychopathologie, Neurosenlehre, Psychanalyse. — Der Fortpflanzungstrieb, das sexuelle Problem unserer Zeit,

die moderne Ehe. — Die Onanie bei Kindern und Erwachsenen. — Psychoneurosen, Sexualneurosen, besonders die Homosexualität. — Die Skrupulosität, eine Angstneurose. — Die Heranbildung des Kindes zur Persönlichkeit vom Gesichtspunkte der Einzelseelenforschung. — Die freigewollte bewusste Handlung, eine Anleitung zur Schulung des Willens.

Već sam ovaj navod sadržaja pokazuje obilje stvari, koje mora da poznaje svaki dušobrižnik, svaki pedagog, svaki svećenik, ako hoće da dobro izvrši svoj zadatak, a ipak su to stvari, što ih možemo naći dobro opisane tek u stručnim medicinskim knjigama, kojih obično ne može dobro ili bar ne potpuno i jasno da shvati neliječnik. Zato sam se veoma razveselio čitajući tu knjigu, koja radi o velikome i veoma zamršenom području raznovrsnih psihoneuroza, a ipak je tako jasno pisana, da je može razumjeti svaki inteligentan čovjek, budući da je autor ispustio iz toga djelca sav stručno-znanstveni balast, koji bi možda knjizi podao znanstveniju formu, ali bi onda ona postala nejasnija i nerazgovjetnija.

Osobito me pak veseli, što je autor ne samo vrstan u svojoj struci, nego je i odlučan katolik, koji priznaje modernoj znanosti njene zasluge, ali odlučno pobija njene zastupnike, kad prestupe granice svoje znanosti i nepravedno udare na kršćansku religiju. Tako na primjer veli za modernu psihanalizu doslovno ovo: »Ihre Domäne ist das Gebiet der Seelenleiden, auf dem sie allerdings uneingeschränkt herrscht, so dass eine fortschrittliche Seelenkrankheitskunde nicht mehr ohne sie auskommen kann. Dagegen be-